

Sygn. akt III RC 215/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 lipca 2013 r.

Sąd Rejonowy w Bolesławcu, III Wydział rodzinny i Nieletnich w składzie :

Przewodniczący : SSR Aleksander Kościelski,

Protokolant : Marcin Pawłowicz,

po rozpoznaniu w dniu 29.07.2013 r. w Bolesławcu,

sprawy z powództwa R. F.,

przeciwko małoletniej A. F. reprezentowanej przez matkę D. F. oraz E. F.,

o obniżenie alimentów i ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego,

z powództwa E. F.,

przeciwko R. F.,

o podwyższenie alimentów,

z powództwa małoletniej A. F. reprezentowanej przez matkę D. F.,

przeciwko R. F.,

o podwyższenie alimentów,

I- oddala powództwo E. F. przeciwko R. F.;

II- oddala powództwo małoletniej A. F. reprezentowanej przez matkę D. F. przeciwko R. F.;

III- oddala powództwo R. F. przeciwko E. F.;

IV- zasądza od R. F. na rzecz małoletniej A. F., obniżone alimenty, od ustalonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze, z dnia 25 maja 2011 roku w sprawie IC 1232/10, z kwoty po 500 złotych miesięcznie, do kwoty po 350 zł (trzysta pięćdziesiąt złotych) miesięcznie, płatne z góry do rąk D. F., do dnia 10-go każdego miesiąca, z odsetkami ustawowymi w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od dnia 29 lipca 2013 roku;

V- dalej idące powództwo oddala;

VI- nie obciąża D. F. obowiązkiem zwrotu R. F., kosztów związanych z częściowym uwzględnieniem żądań R. F.;

Sygn. akt III RC 215/13

UZASADNIENIE

Powód R. F., skierował w dniu 24 maja 2013r., do Sądu Rejonowego w Bolesławcu, pozew przeciwko: małoletniej A. F. reprezentowanej przez matkę D. F., o obniżenie alimentów z kwoty po 500 złotych miesięcznie, do kwoty po 200 złotych miesięcznie oraz przeciwko E. F., o uchylenie obowiązku alimentacyjnego w kwocie po 500 złotych. (k. 2-5)

W dniu 24 maja 2013 roku, małoletnia A. F. reprezentowana przez matkę D. F., skierowała przeciwko R. F. pozew o podwyższenie alimentów, z kwoty po 500 złotych, do kwoty po 800 złotych miesięcznie. (k. 131 – 132).

W dniu 5 czerwca 2013 roku, E. F. skierowała przeciwko R. F. pozew o podwyższenie alimentów, z kwoty po 500 złotych miesięcznie, do kwoty po 800 złotych miesięcznie (k. 88). Sąd połączył sprawy do wspólnego prowadzenia (k. 85, 140).

R. F. wniósł o oddalenie powództw córek (k. 106, 137). D. F. i E. F. wniosły o oddalenie powództwa R. F. (k. 208)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

E. F. i małoletnia A. F. są dziećmi stron. Powódki mieszkają wraz z matką D. F. i rodzicami D. F. w mieszkaniu rodziców matki powódek. Obowiązek alimentacyjny R. F. na rzecz małoletnich córek został ustalony wyrokiem Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze z dnia 23.05.2011r. w sprawie IC 1232/10 w kwocie po 500 złotych na rzecz każdej z nich.

Dowód: wyrok Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze (k. 619 akt IC 1232/10 w aktach SO w Jeleniej Górze).

W dacie orzekania przez Sąd Okręgowy, R. F. pracował w tym samym miejscu co obecnie i otrzymywał takie samo wynagrodzenie w kwocie netto 2820 złotych, otrzymywał także zasiłek pielęgnacyjny 153 złote. Wydatki na jego potrzeby wynosiły około 1300 – 1500 złotych. Płacił połowę czynszu za mieszkanie, nie ponosił opłat za media. Swoje dochody przeznaczal na alimenty dla córek i zaspokojenie swoich potrzeb – nie czynił żadnych oszczędności. Obecnie uzyskuje takie samo wynagrodzenie jak poprzednio, otrzymuje taki sam zasiłek pielęgnacyjny. Wzrosły koszty jego utrzymania z uwagi na konieczność opłaty pełnego czynszu, mediów około 130 zł. Wzrosły koszty leków z uwag na fakt, iż przestały być w 2012 roku refundowane. Ich koszt to obecnie 140 złotych. Z uwagi na fakt, iż R. F. pozostaje w leczeniu i nastąpił u niego odrzut jednego z przeszczepów, ponosi dodatkowe koszty związane z wyjazdami do klinik we W., po około 300 złotych miesięcznie. W utrzymaniu pomagają powodowi rodzice, od których uzyskał pożyczkę.

Dowód: zeznanie R. F. k. 218,220v, zaświadczenia lekarskie – k. 16-17, wydruk wpływu wynagrodzenia – k. 27, wydruk wpływ świadczenia opiekuńczego – k. 28

E. F. ma obecnie 19 lat, jest uczennicą (...)o kierunku (...). Pozostaje na utrzymaniu rodziców, z uwagi na naukę nie może podjąć pracy, gdyż uczy się w systemie stacjonarnym. Określa swoje potrzeby na kwotę łączną około 700 zł. Na wyżywienie potrzebuje około 470 zł, środki czystości około 100 zł, na odzież około 100 zł, bilety miesięczne – 36 zł, na fryzjera około 25 zł. E. F. otrzymywała w szkole obiady finansowane przez MOPS. Mieszka wraz z siostrą i matką w mieszkaniu dziadków wraz z dziadkami. W bieżącym roku szkolnym nie uzyskała promocji do kolejnej klasy. W dacie rozstrzygnięcia o alimentach także pozostawała na utrzymaniu rodziców.

Dowód: zeznania E. F. – k. 218v – 219, 219v., zaświadczenie ze szkoły – k. 91.

Małoletnia A. F. ma obecnie 16 lat, jest uczennicą. Mieszka wraz z matką i siostrą w mieszkaniu dziadków wraz z dziadkami. D. F. określa koszty utrzymania córki na około 1000 zł. Na koszty te składają się wyżywienie około 470 zł, środki czystości około 100 zł, odzież około 100 zł, bilety miesięczne około 36 zł, fryzjer około 25 zł. Małoletnia obiady jadła w szkole. Finansował je MOPS.

D. F. nie pracuje, praktycznie utrzymuje się z alimentów jakie uzyskują córki oraz korzysta z pomocy rodziców u których mieszka.

Dowód: zeznanie D. F. – k. 219,220.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z treścią art. 133 krio, rodzice są zobowiązani do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie. Zdaniem Sądu, E. F. nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie. Jest uczennicą

stacjonarnej szkoły średniej i w związku z tym nie jest w stanie podjąć zatrudnienia. Fakt, iż nie uzyskała promocji do kolejnej klasy nie zwalnia rodziców powódki z obowiązków dalszego jej utrzymania, aż do chwili, w której uzyska wykształcenie. Oczywistym jest, że w przypadku gdyby po raz kolejny nie uzyskała promocji do następnej klasy, można by rozważać, czy nie jest już zdolna do samodzielnego utrzymania. Z tego powodu Sąd oddalił pozew R. F. o ustalenie wygaśnięcia jego obowiązku alimentacyjnego względem E. F..

W świetle art. 138 krio. „W razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego”. Zarówno w literaturze jak i orzecznictwie sądowym przez zmianę stosunków rozumie się istotne zwiększenie lub zmniejszenie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji oraz istotne zwiększenie się lub zmniejszenie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego. Pojęcia zwiększenia lub zmniejszenia usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz możliwości majątkowych i zarobkowych uprawnionego pozostają we wzajemnej zależności i wzajemnie na siebie rzutują. Wynika to faktu, że pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można odrywać od pojęcia zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego (por. orz. SN z dnia 10 października 1969 r., III CRN 350/69, OSNCP 1970, nr 2, poz. 15). Kluczowym zatem zagadnieniem dla rozstrzygnięcia o żądaniu opartym na art. 138 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego jest porównanie stanu istniejącego w dacie uprawomocnienia się wyroku zasądzającego alimenty ze stanem istniejącym w dacie orzekania o ich podwyższeniu lub obniżeniu.

Na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze, ustalającego wysokość alimentów należnych od R. F. jego córkom, Sąd rozłożył ten obowiązek między rodzicami w ten sposób, że zobowiązał R. F. do łożenia na rzecz córek renty alimentacyjnej w kwocie po 500 złotych miesięcznie. W pozostałym zakresie, obowiązek alimentacyjny wobec córek obciąża ich matkę D. F..

Zdaniem Sądu nastąpiła zmiana stosunków zarówno po stronie E. F. i A. F., ale także i po stronie R. F.. Niewątpliwie wzrosły usprawiedliwione potrzeby córek stron w zakresie wyżywienia, kosztów ubrań, kosztów związanych z nauką, co wynika z faktu, iż córki stron dojrzewają i że od czasu ostatniego rozstrzygnięcia o alimentach upłynęło już ponad 2 lata. Z drugiej jednak strony nastąpiła zmiana stosunków po stronie R. F., bowiem jego możliwości majątkowe uległy zmniejszeniu. R. F. uzyskuje takie samo wynagrodzenie jak w dacie orzekania o alimentach. Oczywistym jest, iż siła nabywcza jego dochodów jest niższa, z uwagi na wzrost cen. Wzrosły w sposób zdecydowany wydatki R. F. związane z kosztem zakupu leków, kosztami wyjazdu do klinik, kosztami mediów i czynszu. D. F. nie kwestionuje wysokości wydatków i dochodów R. F.. Uznając zatem, że sytuacja majątkowa R. F. uległa pogorszeniu w większym stopniu niż wzrosły potrzeby córek stron, Sąd oddalił powództwo E. F. przeciwko R. F. i powództwo małoletniej A. F. przeciwko R. F. o podwyższenie alimentów. Sąd uwzględnił także w części powództwo R. F. przeciwko małoletniej A. F. i obniżył alimenty należne od R. F. z kwoty po 500 zł miesięcznie do kwoty po 350 złotych miesięcznie. Z uwagi na fakt, iż orzeczenie o zmianie alimentów jest orzeczeniem konstytutywnym, Sąd ustalił początek jego obowiązywania od daty wyrokowania, to jest od daty 29 lipca 2013r. Sąd oddalił dalej idące powództwo jako niezasadne. Zdaniem Sądu R. F. jest w stanie ponieść koszty utrzymania małoletniej córki w kwocie po 350 złotych miesięcznie.

Sąd nie traci z pola widzenia faktu, iż D. F. realizuje swój obowiązek alimentacyjny względem małoletniej A. F. poprzez osobiste starania w opiekę i wychowanie małoletniej. Jednak z uwagi na fakt, iż córka stron ma obecnie 16 lat, D. F. w mniejszym stopniu musi się skupiać na pozamaterialnym obowiązku alimentacyjnym i winna rozważyć podjęcie zatrudnienia, co umożliwi jej zaspokajanie także materialnych potrzeb córki. Twierdzenia D. F., iż ciężko jest jej znaleźć pracę, jest zdaniem Sądu niewiarygodne. Sąd z innych postępowań w sprawach alimentacyjnych ma wiedzę, iż na (...) rynku pracy nie ma problemów z uzyskaniem zatrudnienia, chociażby w handlu. Sąd w oparciu o przepis art. 100 k.p.c. nie obciążył D. F. obowiązkiem zwrotu R. F. kosztów związanych z częściowym uwzględnieniem jego żądań.